

דרך אפרתה

ביטאון המכללה האקדמית לחינוך - אפרתה

י"ג

על הזיכרון

עורכים:

סיגלית רוזמריין, יוסי שפנייר, מיכל בן יעקב

תשס"ט-תש"ע

2010-2009

הוצאת מכללת אפרתה, רח' בן יפונה 17, ירושלים

עריכה לשונית:
ד"ר סיגלית רוזמרין

מסת"ב 0793-6397

©

כל הזכויות שמורות למכללה האקדמית לחינוך - אפרתה

הוצאת מכללת אפרתה, רח' בן יפונה 17

ת"ד 10263 ירושלים 91102

טל' 02-6717745 פקס' 02-6738660

עיצוב והפקה: שילה ברכץ בית אל

עטיפה קדמית: אנדרטאות וזיכרון שונות
עטיפה אחורית: אנדרטת האם השולחת את בנה לקרב,
נתן רפפורט, בבאר טוביה (צילומים: יוסי שפניידר)

תוכן העניינים

5	דברי פתיחה: על הזיכרון
מחקר ועיון	
זיכרון היסטורי	
13	1 זיכרון יציאת מצרים בספר הזוהר עודד ישראלי
35	2 "זיכרון תרומה": עיון בלשני-סוציולוגי בדרך המדוורת לבקשת תרומות סיגלית רוזמרין
64	3 פנקס הזכרת נשמות של ק"ק כנסת קאנטון בויניציאה מן המאה הט"ז שלמה א' גליקסברג
89	4 תכתב זאת לדור אחרון הערות זיכרון, הנצחה ותודעה היסטורית בכתבי רבנים בשואה חיים שלם
זיכרון בנוף	
105	5 הר וזכירה: הערות על הנצחה וזיכרון בגלבע ישראל רוזנסון
139	6 עיצוב הזיכרון בשמות רחובות בשכונת פסגת זאב ובגבעת זאב יוסי שפנייר
164	7 שמות הרחובות באשקלון כדגם של הבניית זיכרון אבי ששון ויוסי שפנייר
179	8 היסטוריה, זיכרון ושקפה: בית הקברות הצבאי הבריטי מצפון לירושלים מיכל בן יעקב
זיכרון וחינוך	
197	9 מחנכי הגיל הרך לנוכח אתגרי יום הזיכרון לשואה ולגבורה: דילמות ופתרונות דוד ברודי

211	זיכרון - הבסיס של ה'אני' פול שרל-פוקס	10
225	קדושה דתית וקדושה אזרחית: חבט השוואתי על ימי זיכרון לאומיים בחטיבת הביניים הישראלית שירה אילוז, ישראל ריץ' וחני וייסבורד	11
תיעוד וזיכרון		
אתרי זיכרון		
235	שתי שכונות, שתי הנצחות: על דגמי הנצחה שכונתיים בבית הכרם ובקריית היובל ישראל רוזנסון	12
271	הלוחות לא נשברו! על החיים סביב לוח שטרסבורג-לימוז' בצרפת של שנות השואה פינחס זאקו גרינוולד וישראל רוזנסון	13
285	הנצחת זיכרון השואה באמצעות אנדרטאות בליטא ובישראל עקיבא סלע	14
עדויות וזיכרונות		
305	היריות שפתחו את מלחמת העצמאות יהודה זיו	15
321	היה שמח! יהודה זיו	16
333	"מהאפל אל השחר" זיכרון והנצחה בקהילת הווה מנוחה כהן-אמיד	17
343	קולט אבולקר-חוסקט: מהמחתרת היהודית באלג'יריה ועד הרפואה הטבעית בישראל יוסף שרביט	18
353	רסיסי זיכרונות: זיכרון בנאומיהם של אישים, של מנהיגים, של חוקרים ושל סופרים יוסי שפנייר	19
369	מילות סיום על הזיכרון	